

Toplantı : 9

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1466

6 . 6 . 1927 tarih ve 1076 sayılı Yedeksubaylar ve yedek askerî memurlar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/303; Cumhuriyet Senatosu 1/1133)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 225)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1578

15 . 7 . 1970

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 14 . 7 . 1970 tarihli 127 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 6 . 6 . 1927 tarih 1076 sayılı Yedek subaylar ve yedek askerî memurlar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeğli
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 17 . 4 . 1970 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona kıvade edilmiş ve Genel Kurulun 14 . 7 . 1970 tarihli 127 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 225)

Millî Savunma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/1133
Kayıt No. : 8

23 . 7 . 1970

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

Komisyonumuz 22 . 7 . 1970 tarihinde Millî Savunma Bakanı Sayın Ahmet Topaloğlu ve Genelkurmay Başkanlığı ile Millî Savunma Bakanlığının diğer yetkili temsilcileri de hazır bulundukları halde toplanmış 1076 sayılı Yedek Subay Kanununda değişiklik yapan tasarımı görüşmüştür.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yedek subay ihtiyacı tesbit edilen kadrolara göredir. İhtiyaç ve tesbit edilen kadrodan fazla yedek subay hakkını kazanan varsa bunların objektif bir değerlendirme ile ihtiyaca göre ayarlanması bir zarurettir. Bu objektif ölçünün ne olması gerektiği hakkında Komisyonumuzda uzun müzakereler cereyan etmiş Sayın Bakan ve diğer yetkililerin bu konudaki mütalâaları dinlenmiş ve neticede kur'a usulünden ziyade test usulü bir seçmenin daha objektif olacağı neticesine varılmıştır. Keza bugün Silâhlı Kuvvetlerde ihtiyaç duyulan bir kısım meslek mensuplarının değerlendirilmeye tabi tutulmadan yedek subay adaylığına ayrılması da hem gerekli, hem de objektif esaslara aykırı olmayacağı neticesine varılmıştır.

Yedek subaylık süresinin esas itibariyle 18 aya indirilmesi bugünün şartları karşısında lüzumlu ve faydalı olacaktır. Bir defa ordumuzun yedek subaya olan ihtiyacı muayyen ve mahduttur. Saniyen bunların 18 ay silâh altında kalmaları gereği kadar mütâakıp kur'anın da zamanında celbine imkân verecektir. Bu yolla yapılacak tasarruflar da göz önüne alınırsa yedek subaylığın 18 aya indirilmesinde fayda olacaktır.

Değerlendirme neticesi yedek subay adayı statüsünü kazanmamış olanların er ve erbaş statüsüne dâhil edilmesi de bir zarurettir. Bunların yedek astsubay veya başkaca bir statüye tabi tutulmaları halinde mevcut eğitim imkânlarının bunları karşılamayacağı anlaşılmıştır. Bu durumda olanların esas er ve erbaş statüsüne tabi olmaları ise de, Genelkurmay Başkanlığı tarafından tâyin ve tesbit edilecek bir miktarı yurt savunmasının başka sahalarında da görevlendirilebileceklerdir. Değerlendirme neticesi er ve erbaş olanların hizmet sürelerinin yedek subaylarınkı kadar olması da hakkaniyete uygun olacaktır.

Bu sebeplerle tasarının Millet Meclisince kabul edilen şeklinde bir değişiklik yapılmadan aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasına karar verilmiştir.

Başkan İstanbul <i>T. Arıburun</i>	Başkan V. İstanbul <i>C. Yıldırım</i>	Sözcü Burdur <i>F. Kınaytürk</i>	Kâtip Samsun <i>H. E. Işıklar</i>
Afyon K. <i>K. Şenocak</i>	Toplantıda bulunamadı Çorum <i>M. Ş. Özçetin</i>	İçel <i>T. Özdolay</i>	İzmir <i>O. Kor</i>
Aydın <i>H. Goral</i>	Van Söz hakkım saklıdır. <i>F. Melen</i>	Toplantıda bulunamadı Tabii Üye <i>F. Özdilek</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü. Muhafifim. <i>F. Korutürk</i>
Toplantıda bulunamadı			

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

6 . 6 . 1927 tarih ve 1076 sayılı Yedeksubaylar ve yedek askerî memurlar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1076 sayılı Yedeksubaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 3, 8 ve 23 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 3. — a) Her celb yılından evvel mütaakıp yıl Silâhlı Kuvvetlerin subay sınıflarına göre yedeksubay ihtiyacı Genelkurmay Başkanının teklifi üzerine Millî Savunma Bakanlığınca tesbit edilir.

b) Fakülte akademi ve yüksek okullar ile Millî Eğitim Bakanlığınca bunların dengi olduğu kabul edilen yurt içi ve yurt dışı öğrenim müesseseleri mezunlarından Türk Silâhlı Kuvvetleri Beden Kabiliyeti Yönetmeliğine göre askerliğe elverişli oldukları anlaşılanlardan Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı kadar yedeksubay adayı değerlendirmeye tabi tutularak seçilir. Değerlendirmede dikkate alınacak hususlar ile yedeksubay adaylarının sınıflandırılmalarına ait esaslar yönetmelikte gösterilir.

c) Tabip, dış tabibi, eczacı, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeoloğ, kimyager ve Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan diğer meslek ve vasıfları haiz olanların mevcudu Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacından az olduğu takdirde değerlendirmeye tabi tutulmadan yedeksubay adayı olarak ayrılırlar.

d) Değerlendirme sonunda yedeksubay adayı seçilmeyenlerle, makbul bir özrü olmaksızın değerlendirmeye katılmıyanlar; er ve erbaş olarak askerlik hizmetine tabi tutulurlar. Bunların hizmet süreleri emsali yedeksubayların hizmet süreleri kadardır.

e) Değerlendirme sonunda yedeksubay adayı seçilmedikleri için, 1076 sayılı Kanunun bu kanunla değiştirilen 3 ncü maddesinin (d) bendi hükümlerine göre er ve erbaş olarak askerlik hizmetine tabi tutulanlar, temel eğitimlerini tamamladıktan sonra Genelkurmay Başkanlığı tarafından tesbit edilen miktar kadarı mütebaki hizmet süreleri için, Bakanlar Kurulu kararı ile yurt savunması ve kalkınması ile

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

6 . 6 . 1927 tarih ve 1076 sayılı Yedeksubaylar ve yedek askerî memurlar Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi Metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

(Milli Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)

ilgili hizmetlerde görevlendirilmek üzere diğer bakanlıklar emrine verilebilirler.

Bunların istihdam şekilleri ve haklarında uygulanacak diğer hükümler 1111 sayılı Askerlik Kanununun değişik 10 ncu maddesinin (b) bendi gereğince çıkarılacak kanunda gösterilir.

f) Yedeksubayların hizmet süreleri 18 aydır. Bu sürenin 3 ayı yedeksubay yetiştirilmekle 12 ayı da subay olarak atandıkları kıta ve kurumlarda geçer. Yedeksubay yetiştirme süresi Genelkurmay Başkanlığının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulunca uzatılabilir ve kısaltılabilir.

Yedeksubayların hizmet süreleri olağanüstü hallerde Genelkurmay Başkanının göstereceği lüzum üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile lüzumu kadar uzatılabilir. Bu uzatılan süreler yaş haddinin sonundan iki kat düşülür.

Yedeksubayların hizmet süreleri barışta Genelkurmay Başkanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile oniki aya kadar indirilebilir.

g) Muvazzaflık hizmetini yapmadıkça bu kanunun tesbit ettiği esaslar dışında hiçbir yüksek öğrenim mezunu, askerlik çağından çıkarılmaz.

h) Yedeksubaylardan hastalananlar, muvazzaf subay emsalleri gibi izin süresine tabi tutulurlar. Sıhhi izin süresini tamamlayanlar terhis edilirler. Ancak, sıhhi izin süresini tamamlamadan (faal hizmet yapabilir.) Raporu alanlar altı ay hizmet müddetini doldurmadıkça terhis edilmezler.

i) Yüksek öğrenim mezunlarından yedeksubay adayı seçilenler ile er olanlar yönetmelikte belirtilen esaslara göre celbe tabi tutulurlar.

j) Test merkezleriyle, test günleri radyo ve gazetelerle ve askerlik şubelerine asılmak suretiyle ilân edilir.

Madde 8. — Değerlendirme neticesi yedeksubay adayı seçilip askere sevkten evvel veya yedeksubay yetiştirilmekte iken aşağıdaki engel hali olduğu anlaşılanlar askerlik hizmetini durumlarına göre er veya erbaş olarak tamamlarlar.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

a) 1. Türk Silâhlı Kuvvetlerinde subaylıktan çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkûm olanlar.

2. Kamu hizmetlerinden müebbeden yasaklı olanlar.

3. Hileli müflis olduğu ilân edilenler.

4. Gayriahlâki vasıfları ve disiplinsizlikleri sebebiyle yedeksubaylığa yaramıyacakları, yedeksubay yetiştirme yerlerindeki disiplin kurullarınca tesbit edilenler;

Er olurlar.

b) Yoklama kaçağı veya bakaya suçundan hüküm giyenlerle, yedeksubay öğreniminde başarı gösteremiyenler; erbaş olarak.

MADDE 23. — Yedeksubay ve yedek askerî memurluktan çıkarılmayı ve yaşlarına göre haklarında Askerlik Kanununun uygulanmasını gerektiren sebepler şunlardır :

a) Türk Silâhlı Kuvvetlerinde subaylıktan çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkûm olanlar.

b) Kamu hizmetinden müebbeden yasaklı olanlar.

c) Hileli müflis olduğu ilân edilenler.

MADDE 2. — 1076 sayılı yedeksubaylar ve yedek askerî memurlar Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre yedeksubay adayı seçilenlerden henüz askere sevk edilmeyenlerle halen yedeksubay adayı veya yedeksubay olarak muvazzaflık hizmetini yapmakta olanlardan askerliğe elverişli olmadıklarını iddia edenler yeniden sıhhi muayeneye tabi tutulurlar. Bunlardan Türk Silâhlı Kuvvetleri Beden Kabiliyeti Yönetmeliği gereğince askerliğe elverişli olmadıkları anlaşılanlar terhis edilirler ve henüz askere sevk edilmeyenler askere alınmazlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiğinden önce silâh altına alınmış yedeksubaylar (yedeksubay adayları dâhil) 1 Ekim 1970 tarihinden itibaren onsekiz aylarını doldurdukça terhis edilirler.

GEÇİCİ MADDE 3. — 11 . 10 . 1960 tarih ve 97 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi şü-

(Millî Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 2. — Millet Meclisi Metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisinin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisinin geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millet Meclisinin geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

(Millî Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)

mulüne girip de bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte henüz askerlik şubelerinden sevk edilmemiş bulunanlar değerlendirme dışı kalmış kabul edilirler. Bunların yurt savunmasına katkıda bulunması ve savaşta kullanılmaları 1111 sayılı Kanunun değişik 10 ncu maddesi gereğince düzenlenecek kanunla tanzim edilir.

97 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi gereğince halen öğretmenlik yapmakta olanlar askerî eğitime tâbi tutulmazlar. Bunlardan 18 ayını ikmal edenler yedek teğmen olarak terhis edilirler.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel 1111 sayılı Askerlik Kanununa göre son yoklama kaçağı veya bakaya durumda olanlar, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde askerlik şubelerine müracaat ederek yoklamalarını veya askere sevklerini yaptırdıkları takdirde, değerlendirilmeye tâbi tutulmak suretiyle yedeksubay olma haklarından istifade ederler.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; bakaya, yoklama kaçağı ve saklı bulunanlardan bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde resmî mercilere teslim olanların bu suçları hakkında, takibat yapılmaz.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar; bakaya, yoklama kaçağı ve saklı suçlarından mahkûm olanların cezaları ceza mahkûmiyetlerinin neticeleri ile birlikte affedilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun hükümleri yürürlüğe girdikten sonra yapılacak yedek subay adayı celbinde; Silâhlı Kuvvetlerin Subay sınıflarına göre kadro ihtiyacı kadar yedek subay adayı, yedeksubay celp tarihinden iki ay önce yoklamasını yaptıranlar arasında çekilecek kur'a ile tesbit edilir. İhtiyacın tesbitinde; tabip, dış tabibi, eczacı, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, kimyager ve Silâhlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan diğer meslek ve vasıfları haiz eleman ihtiyacı da dikkate alınarak kur'alar buna göre tanzim olunur.

Kur'a dışı kalanlar mütaakıp celbe bırakılarak haklarında 1076 sayılı Kanunun, bu Ka-

GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisinin geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Millet Meclisinin geçici 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

nunla değiştirilen 3 ncü maddesi hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — 1076 sayılı Yedek Subay ve yedek askerî memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanununun bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millî Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

